

# **Ciències Socials**

## **- *Activitats de recuperació* –**

<b>Nivell:</b>	<b><i>2n ESO</i></b>
<b>Curs:</b>	<b><i>2017-2018</i></b>
<b>Alumne/a:</b>	
<b>Professor/a:</b>	



Els alumnes que han suspès **Ciències Socials de 2n d'ESO** poden recuperar la matèria a partir de la **qualificació extraordinària de setembre**, presentant el dossier de recuperació i realitzant l'examen.

**ÉS OBLIGATORI PRESENTAR EL DOSSIER I REALITZAR L'EXAMEN PER APROVAR LA MATÈRIA.**

**Qualificació:**

- Dossier: 60%
- Examen: 40%

**\*El dossier s'ha de presentar el dia de l'examen.**

**\*Per realitzar el dossier, pots consultar els apunts que hi ha penjats al Moodle.**



## ÍNDEX

- **Tema 1. Quantes persones habiten en el món? La demografia i la població mundial.**
- **Tema 2. Les ciutats: com és la meva ciutat?**
- **Tema 3. Després de l'Imperi Romà, què?**
- **Tema 4. El feudalisme**
- **Tema 5. La ciutat medieval**
- **Tema 6. L'edat mitjana a casa nostra**



## Tema 1.- Quantes persones habiten en el món?

1. A partir de les dades següents, calcula el que es demana a la taula:

**Població total en nombre d'habitants** 480.775 hab.

**Superfície** 12.222 km<sup>2</sup>

**Naixements** 9.972 hab.

**Defuncions** 7.773 hab.

**Defuncions de menors d'un any** 387 hab.

**Dones (15-49 anys)** 223.455 hab.

<b>Densitat de població (Dp)</b>	hab./km <sup>2</sup>
<b>Taxa de creixement vegetatiu (Tcv)</b>	%
<b>Taxa de natalitat (Tbn)</b>	‰
<b>Taxa de fecunditat (Tf)</b>	‰
<b>Taxa de mortalitat (Tbm)</b>	‰
<b>Taxa de mortalitat infantil (Tmi)</b>	‰

2. Digueu si les següents afirmacions són certes o falses:

- El 90% de la població mundial viu a l'hemisferi nord: \_\_\_\_\_
- La densitat de població d'un país s'obté dividint el nombre d'habitants per la seva superfície (expressada en quilòmetres quadrats): \_\_\_\_\_
- Els censos recullen les dades dels habitants d'un municipi: \_\_\_\_\_
- Els països rics són els que tenen un creixement demogràfic més alt: \_\_\_\_\_
- El creixement natural d'una població s'obté restant el nombre de defuncions al nombre de naixements: \_\_\_\_\_



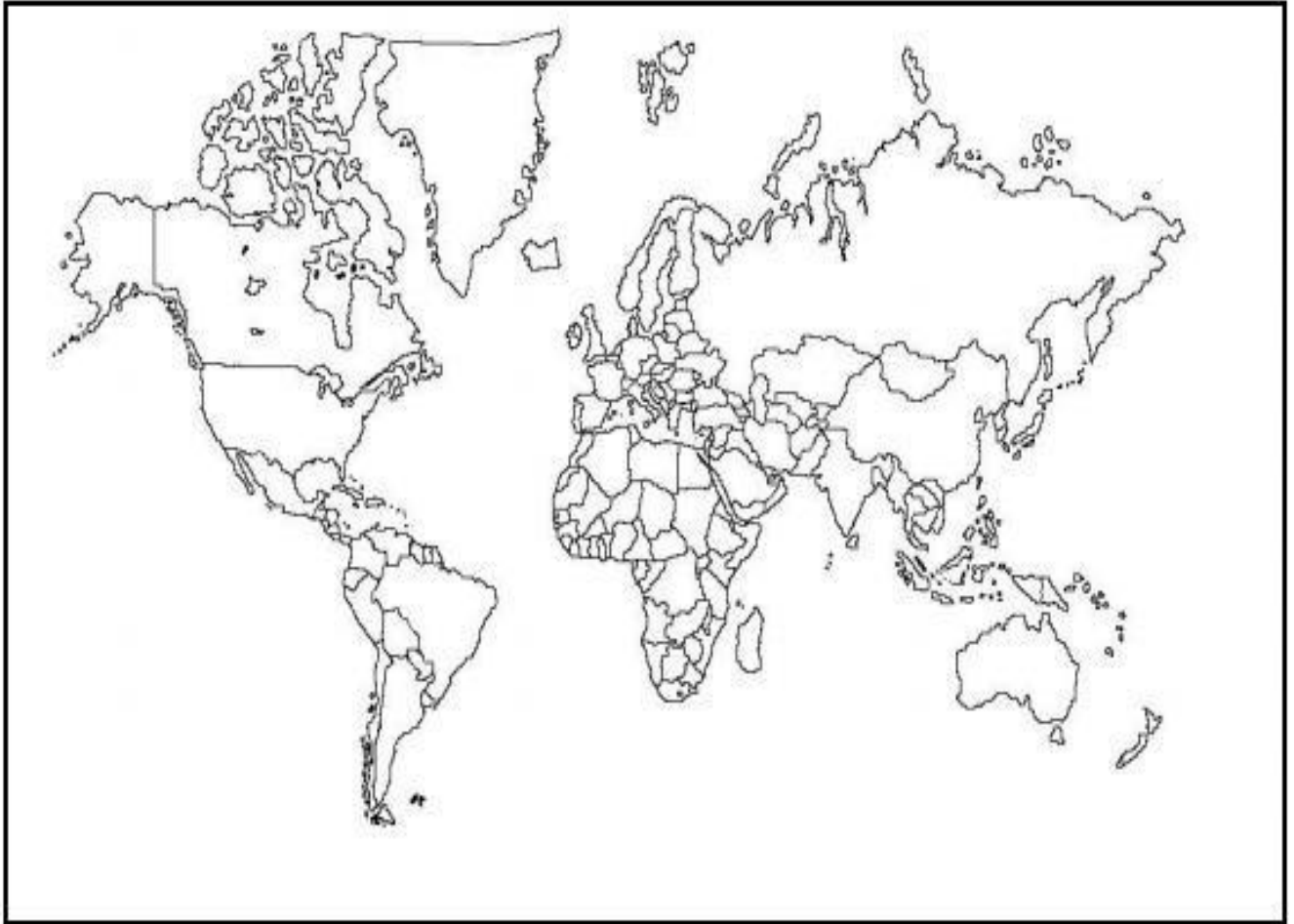
**3. Ordena aquests zones segons siguin àrees molt poblades o àrees poc o gens poblades.**

Japó / Egipte/ Antàrtida / Canadà / Índia / EE.UU / Finlàndia / Espanya / Xina /  
Marroc

<i>àrees poc o gens poblades</i>	<i>àrees molt poblades</i>



4. Escull dos colors, un per les àrees molt poblades i un altre per les poc poblades i pinta en el mapa cada zona segons el color que li correspongui.



5. Observa el requadre i col·loca cada causa segons el tipus que li correspongui:

<b>Causas de les migracions</b>	
<ul style="list-style-type: none"><li>▪ La recerca de treball</li><li>▪ La pobresa</li><li>▪ La manca de mà d'obra als països rics a causa de la baixa natalitat</li><li>▪ La superpoblació dels països pobres</li><li>▪ L'atur crònic als països pobres</li><li>▪ El rebuig vers algunes feines per part de la població dels països rics</li><li>▪ La possibilitat d'un futur millor per als fills</li><li>▪ La recerca de millors condicions de vida</li></ul>	<ul style="list-style-type: none"><li>▪ La guerra</li><li>▪ L'existència de règims dictatorials als països subdesenvolupats</li><li>▪ La persecució policíaca</li><li>▪ La inestabilitat política, la violència i la inseguretat en molts països pobres</li><li>▪ L'integrisme en els països islàmics</li><li>▪ La seducció dels models de vida que mostren els mitjans de comunicació</li><li>▪ Les ànsies de viure l'aventura a noves terres</li></ul>



Tipus	Causes de les migracions
Demogràtiques	
Econòmiques	
Polítiques	
Culturals	
Socials	
Personals	

**6. Defineix:**

***Emigració:***

***Retorn:***

***Saldo migratori:***

***Èxode rural:***



***Creixement vegetatiu:***

***Creixement real:***

***Immigrant:***

***Refugiat:***





## **Tema 2. Les ciutats: com és la meva ciutat?**

1. Fes una lectura de l'apartat 6 del tema 2: "Un mon de grans ciutats" i elabora un mapa conceptual d'aquest apartat.

2. Contesta les següents qüestions:

*a. Les aglomeracions urbanes poden tenir diferents extensions o mides. Indica un exemple de cada tipus:*

- *L'àrea metropolitana:*
- *La conurbació:*
- *La megalòpoli:*

*b. A escala mundial, la jerarquia urbana distingeix quatre nivells bàsics. Digues un exemple de cadascuna:*

- *Metròpolis globals*
- *Metròpolis mundials:*
- *Metròpolis nacionals:*
- *Centres regionals i comarcals:*



### **Tema 3. I després de l'Imperi Romà, què?**

**1. Diques si les afirmacions següents són Veritables o Falses:**

- Els pobles germànics eren anomenats bàrbars perquè no parlaven el llatí i eren estrangers.
- L'estructura dels regnes germànics era rural i autàrquica.
- La caiguda de l'Imperi Romà d'Occident és l'inici del món antic.
- Els Ostrogots són el poble germànic que es va instal·lar a la Gàl·lia.
- Els pobles germànics van assimilar la cultura romana.
- El "berber" fa referència al conjunt de parles del nord d'Àfrica.
- La paraula "visigots" vol dir "gots de l'Oest".

**2. Fes un esquema sobre les tres religions que van conviure a la Península ibèrica durant l'edat Mitjana. Han de sortir els següents conceptes:**

MECA – MONOTEISME – MUSULMÀ – MULADÍ – MOSSÀRAB – ÀRAB - CALIFA



## Tema 4. El feudalisme

**1. Dibuixa la piràmide de la societat de l'alta edat mitjana:**

- a. *Quins són els tres estaments que la formen?*
- b. *Assenyala els privilegiats i els no privilegiats.*
- c. *Escriu quina era la funció dels diversos grups socials dins la societat feudal.*

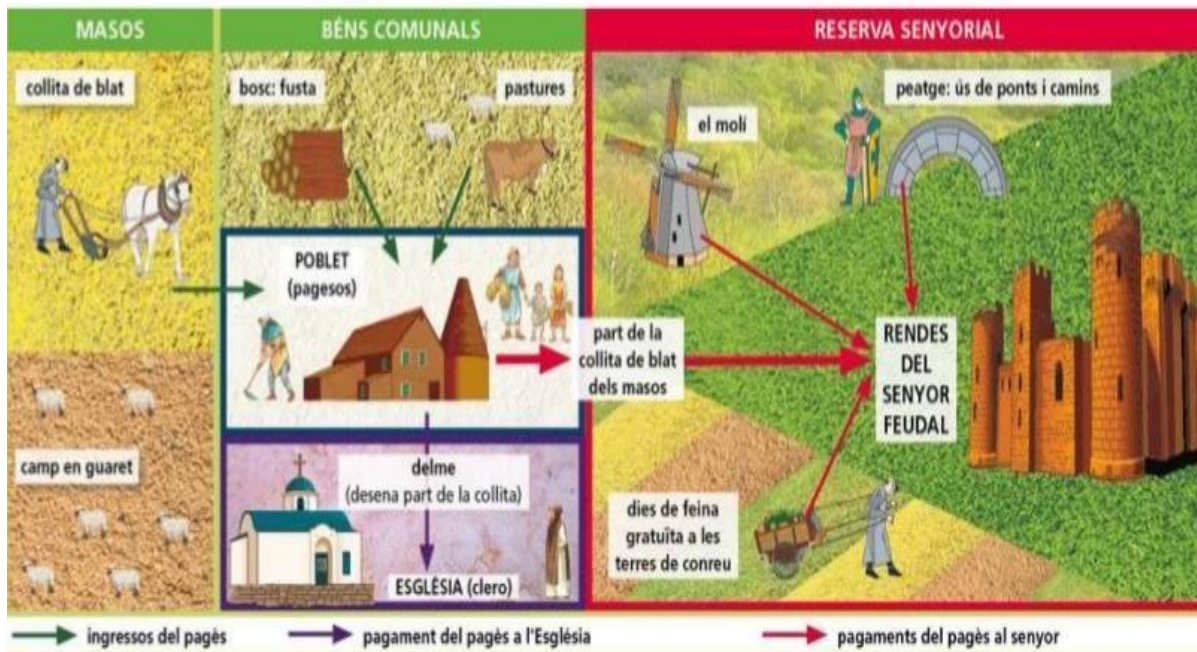
**2. Busca qui va ser Carlemany i escriu una breu biografia amb els fets més importants de la seva vida.**



3. Explica en que consistia la cerimònia que mostra la següent imatge.



4. Fitxa't en l'esquema i enumera totes les rendes, en feina i impostos, que el pagès havia de pagar al senyor feudal.





## Tema 4. La ciutat medieval

1. Explica què eren i quines funcions tenien els gremis i defineix quines categories de treballadors hi havia.

2. Defineix:

- a. Pesta negra:
- b. Burgesia:
- c. Lletra de canvi:
- d. Guaret:
- e. Rotació triennial i biennial:
- f. Feu:



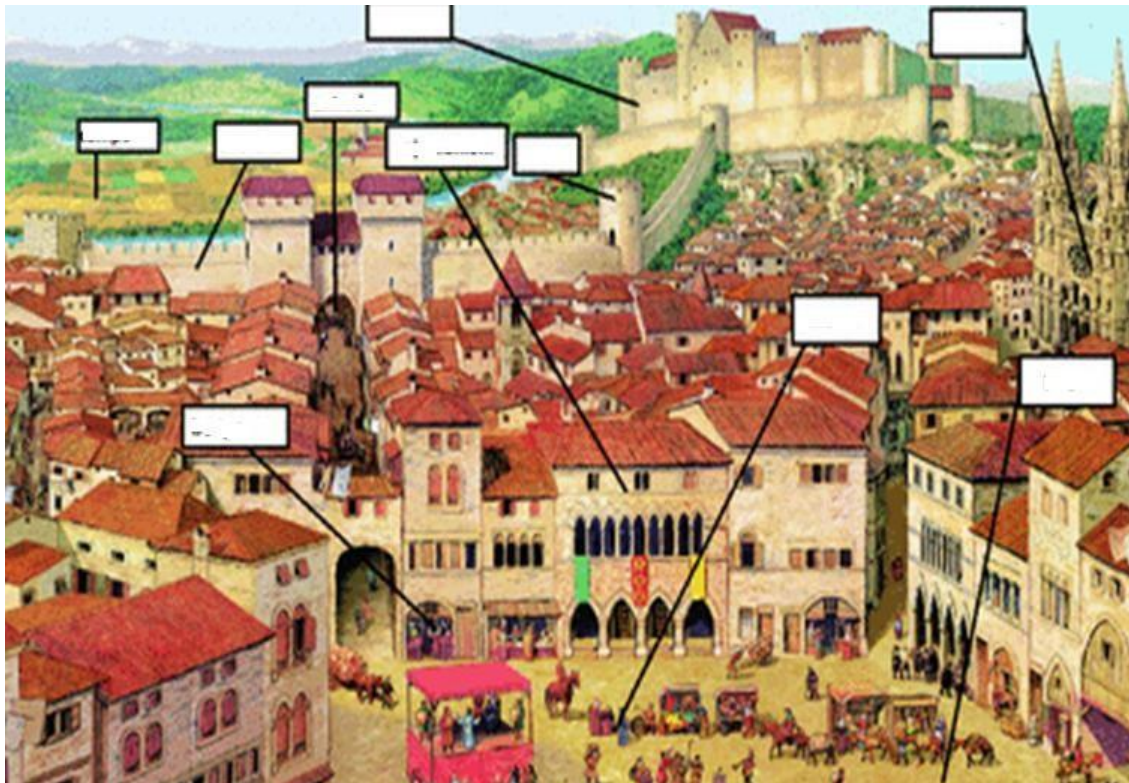
g. Èxode rural:

h. Serrallers:

**3. Dibuixa la piràmide de la societat de la baixa edat mitjana:**

**4. Observa la imatge i contesta les preguntes:**

a. Situa les parts de la ciutat a la imatge.





- b. Fes un esquema explicant les funcions de cada part de la ciutat.

**5. Relaciona els fets amb els anys, i després fes un eix amb aquestes dates.**

1. Batalla de Poitiers, fi de l'avanç musulmà a Europa	1347
2. Tractat de Verdum	732
3. Invasió dels musulmans a la península Ibèrica	1492
4. Neix Mahoma	711
5. Descobriments d'Amèrica	1095
6. Caiguda de l'Imperi Romà Occident	476
7. Coronació de Carlemany Emperador	843
8. Divisió de l'Imperi Romà	395
9. Pesta Negra	800
10. Primera Croada	570
11. Caiguda de l'Imperi Romà d'Orient	622
12. Hègira de Mahoma	1453





5. Quines dues rutes mostra aquest mapa? Explica-les (ports, producte, tècnica de navegació...)







## Tema 5. L'edat mitjana a casa nostra

1. Completa el mapa sobre els comtats catalans pels volts de l'any 1000.

- a. Ressegueix-ne la frontera amb Al-Andalus cap a l'any 1000 amb el color vermell (no oblidis indicar-ho a la llegenda).
- b. Escribeu aquests noms al lloc corresponent del mapa i pinta cada comtat amb un color diferent.

*Ribagorça, Rosselló, Urgell, Besalú, Sobrarb, Pallars, Barcelona, Empúries, Cerdanya.*





## 2. Llegeix les informacions següent i contesta les preguntes:

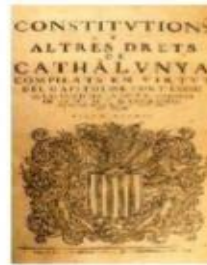
### Les Corts

Les Corts eren les reunions dels representants dels privilegiats agrupats en dos braços, **la noblesa i el clergat**, i d'un tercer grup format per la **burgèsia de les ciutats** (braç reial).

Formaven una **oligarquia** de la gent més rica i poderosa. Les va reunir per primer cop **Jaume I** i van ser estructurades per **Pere el Gran** el 1283.

Les Corts elaboraven tres tipus de lleis:

- Les **constitucions**, plantejades pel rei.
- Els **capítols de cort**, formulats pels braços.
- Els **actes de cort**, aprovació de lleis promulgades pel rei d'urgència mentre no estaven reunides les Corts.



a. *Què eren les Corts?*

b. *Qui formava part de les Corts?*

c. *Quins tipus de lleis elaboraven les corts?*

d. *Avui en dia existeixen les Corts? Posa un exemple.*



## La Generalitat

A partir del segle XIV a Catalunya es va crear una delegació permanent de les Corts que es va anomenar **Diputació del General de Catalunya o Generalitat**.

Tenia la **seu a Barcelona** i posseïa atribucions pròpies: recaptava impostos, mantenia un exèrcit i una flota, i vigilava l'acompliment de les lleis o constitucions.

La formaven **3 diputats**, un per braç, i **3 oïdors de comptes**.



- a. *Segons el text, per què es va crear la Generalitat?*
- b. *En quin segle es va crear?*
- c. *Quin era el nom original de la Generalitat?*
- d. *On tenia la seu? Avui dia és al mateix lloc?*
- e. *Avui dia encara existeix? En sabries dir algun president?*



## La revolta dels remences.

L'any 1462, davant l'enduriment de les condicions de vida, els pagesos van aixecar-se contra els senyors. La revolta reivindicava la fi dels mals usos.

Conjunt de determinats costums feudals, generalment gravàmens, a què estaven sotmesos els pagesos per part del seu senyor a l'Edat Mitjana a la Corona d'Aragó i també en altres països europeus. Molts havien deixat d'egirir-se.

Degut a la crisi de l'Edat Mitjana, molts nobles veuen reduir les seves rendes i el seu nivell de vida. La «reacció senyorial» fa reviure els *Mals Usos* par tal d'augmentar la seva recaptació, provocant revoltes importants.



- Quan va començar la revolta dels remences?
- Qui es revolta? Contra qui?
- Quins van ser els motius de la revolta?
- Què són els "mals usos"? A quins països es produïen, a banda de la Corona d'Aragó?